

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW

Aan de fractie van Forum voor Democratie

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake herdenking
sterfdag D'artagnan
BEHANDELD DOOR
JMF (Jeanny) Hermens
WMH (Wim) Hupperetz

DATUM
11 juli 2023
Verz. 12 juli 2023
TELEFOONNUMMER
043 350 5225

BIJLAGEN

ONZE REFERENTIE
2023.02801

E-MAILADRES
Jeanny.Hermens@maastricht.nl

FAXNUMMER
--

UW REFERENTIE

Geachte heer Nab,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Is het college op de hoogte van de geschiedenis van Maastricht? In dit geval de geschiedenis van het Beleg van Maastricht in 1673?

Antwoord 1:

Ja

Vraag 2:

Is het college zich bewust van het feit dat d'Artagnan onderdeel was van de Franse troepen, in dit geval de agressor, en daarmee zeer waarschijnlijk verantwoordelijk is geweest voor de dood van Maastrichtenaren?

Antwoord 2:

Ja

Vraag 3:

In het licht van de geschiedenis; is het college van mening dat een dergelijk eerbetoon passend is voor een persoon die medeverantwoordelijk is geweest voor de val van Maastricht en de daarbij gepaard gaande Maastrichtse slachtoffers?

Antwoord 3:

Het college gaat niet over de inhoud van evenementen en ook niet over een algemene verering en is het oordeel daarvan overgelaten aan de organisatoren en de maatschappij.

Maar het gaat hier om een herdenking en niet om een eerbetoon van een 350 jaar overleden musketier. Je kunt hem als vijand zien toen hij met het leger van Lodewijk XIV de stad Maastricht innam, maar de geschiedenis wordt gemaakt door overleveringen en (vastgelegde) verhalen. Hij is vooral bekend geworden als romanfiguur in de beroemde roman over de Drie Muskietiers van

DATUM
11 juli 2023

Alexandre Dumas midden negentiende eeuw. Ondanks de rol die hij heeft gespeeld tijdens de belegering van Maastricht is hij vooral een bekende musketier geworden als romanpersonage. Maastricht heeft al meerdere malen in het verleden aandacht aan d'Artagnan gegeven. Zo herbergt Maastricht al jaren 2003 drie beelden van de beroemde musketier en elk jaar kennen we het d'Artagnan festival Wolder rondom 25 juni.

Een saillant detail is dat hij voor 1673 al eerder in Maastricht was. In 1666 vocht hij in en om Maastricht als bondgenoot, zij aan zij met de Hollanders tegen de Britten. D'Artagnan werd toen zelfs als een eregast onthaald door een delegatie van de Republiek der Verenigde Nederlanden. Maar het kan verkeren. Wie eerst vriend is, is later vijand. Wie eerst als eregast wordt onthaald, vindt in diezelfde stad later de dood.'

Vraag 4:

Kan het college duidelijkheid verschaffen over een eventuele financiële bijdrage vanuit de gemeente?

a. Indien hier sprake van is; wat is de hoogte van deze financiële bijdrage?

Antwoord 4:

Vanwege het unieke, historische karakter van het herdenkingsjaar, de betrokkenheid van de bevolking bij de evenementen, de versterking van het imago van Maastricht en de impuls voor toerisme heeft het college besloten €50.000 toe te kennen voor een aantal activiteiten door het jaar heen.

Vraag 5:

Kan het college inzicht verschaffen in de overweging om specifiek voor deze belegeraar een eerbetoon te organiseren?

a. In hoeverre heeft dit te maken met het literaire werk van de Franse schrijver Alexandre Dumas, waar D'Artagnan zijn bekendheid voor een groot deel aan dankt?

b. Is het college van mening dat andere belegeraars ook recht hebben op een eerbetoon? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

a. Het is inderdaad Alexandre Dumas die d'Artagnan beschreef in zijn bekende boek 'De drie musketiers'. Als dat geen bestseller was geworden, zou hij veel minder aandacht hebben gekregen. Dumas heeft van d'Artagnan een held gemaakt. Nu is de geschiedenis van de gesneuvelde musketier een van de grote verhalen die in en over Maastricht worden verteld, dankzij de schrijver Alexandre Dumas die met zijn roman hier een legende van heeft gemaakt.

b. De organisatie heeft aangegeven dat het om een herdenking ging gezien het feit dat het 350 jaar geleden was dat d'Artagnan is overleden in Maastricht en dat ze vanwege dit feit een aantal activiteiten hierom heen wilde organiseren.

Indien een andere historische figuur van betekenis kan zijn voor het imago van de stad en een impuls kan geven aan toerisme is dit zeker te overwegen.

DATUM
11 juli 2023

Vraag 6:

In de nasleep van het rampjaar 1672 was Nederland reddeloos, radeloos en redeloos. Het land en het volk konden elke opkikker meer dan gebruiken. Positief nieuws zoals de overwinning op de Frans/Engelse vloot in de Eerste Zeeslag bij Schooneveld kreeg alle aandacht. Negatieve ontwikkelingen zoals het verlies van de stad Maastricht in 1673 werden bewust op de achtergrond gehouden (Panhuysen, Rampjaar 1672: Hoe De Republiek Aan De Ondergang Ontsnapte, 2009). Ook nu wordt door de gemeente Maastricht vooral aandacht besteed aan de Franse overwinning.

Is het college het met ons eens dat de verering van D'Artagnan een eenzijdige afspiegeling van een historische gebeurtenis is? Wil het college eindelijk de Maastrichtse nederlaag en de heroïsche verdediging van onze stad de aandacht geven die het verdient? Zo ja, op welke manier en termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6:

In het Maastricht Museum opent 23 juni een tentoonstelling over de verovering van Maastricht door de Franse koning in 1673. Hierin wordt duidelijk dat "Maastricht" onderdeel was van een Franse propaganda strijd en wordt een genuanceerd verhaal verteld over deze grote militaire operatie. Het is vooral een nederlaag van de ca. 10.000 Staatse troepen en Maastricht was een vesting die onmogelijk tegen deze overmacht aan bijna 100.000 Franse troepen kon standhouden. Gelukkig heeft de Maastrichtse bevolking relatief weinig geleden in vergelijking met de grote verliezen aan Franse en Staatse militaire zijde. Overigens werd de vesting Maastricht vijf jaar later bij de vrede van Nijmegen zonder slag of stoot weer overgedragen aan de Republiek der Verenigde Nederlanden. Het verhaal van de tentoonstelling is ook vastgelegd in een publicatie.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

John Aarts

Wethouder Mobiliteit, Stadsbeheer, Duurzaamheid en Hospitality

Schriftelijke vragen